

nicotná, žalovaný jest jí vázán a musí splniti její podmínky. V souzeném sporu nejde o placení pachtovného nebo náhrady za užívání řečeného statku, nýbrž toliko o placení daní a přírážek, které žalovaný vůči žalobcům smluvně převzal. Stejně se má věc s podmínkou jmenované pachtovní smlouvy, že totiž smlouva ta bude knihovně zajištěna v pořadí za Hypoteční bankou, a to současně s vkladem vlastnického práva pro žalobce. Žalovaný věděl dobře, že toto knihovní zajištění není možné, dokud pachtovní smlouva nebude schválena Státním pozemkovým úřadem a dokud se žalobci nestanou knihovními vlastníky pachtovaného statku, a když se přesto ujal ihned hospodaření na onom statku, uznal pro sebe závaznost oné smlouvy za dobu, o kterou tu jde, i bez knihovního zajištění. Co se týká otázky, byly-li daně, o něž jde, právem předepsány žalobcům, poukazuje žalovaný na to, že podle § 95 zákona č. 76/1927 Sb. z. a n. jest pozemkovou daní povinen držitel pozemku dani podrobeného, zapsaný do pozemkového katastru, a vytýká, že nebylo zjištěno, že žalobci jsou tam zapsáni v příčině statku, o který jde, a že vývody odvolacího soudu, že žalobce Jan S., byly-li mu daně berním úřadem předepsány, musí býti v pozemkovém katastru zapsán, jsou proto v rozporu se spisy a že řízení v té příčině trpí kusostí, ježto o tom nebyly nabízené důkazy provedeny. Avšak v souzené věci nezáleží na tom, zdali daně, o něž jde, měly býti předepsány žalobcům či někomu jinému, nýbrž rozhodující jest jediné to, že podle zjištění nižších soudů byly skutečně žalobci Janu S-ovi příslušnými úřady pravoplatně předepsány. Shora uvedenou pachtovní smlouvou převzal žalovaný závazek, že bude hraditi veškeré daně a dávky z pachtovaného objektu, a je tedy povinen nahraditi daně, jež na objekt ten připadají a byly z něho předepsány. Žalobci nežádají v žalobní prosbě, aby žalovaný zaplatil částku na daně ty připadající jim, nýbrž bernímu úřadu v Ch. resp. obci B., a k tomu je žalovaný podle smlouvy povinen, ježto se řečené daně a přírážky týkají let 1932 až 1935, tedy doby, po kterou statku B. skutečně užíval.

Čís. 15976.

Zamestnavateľ nie je zodpovedný za následky neprihlásenia zamestnanca k penzijnému poisteniu, keď prihlasovanie v š e t k ý c h zamestnancov k penzijnému poisteniu bolo služebnou povinnosťou tohoto zamestnanca. Tejto zodpovednosti nie je sprostý zamestnavateľ, keď zamestnanec nevyhovел jeho príkazu, aby se k penzijnému poisteniu prihlásil, ak vybavovanie prihlášok nebolo jeho služebnou povinnosťou.*)

(Rozh. z 2. marca 1937, Rv III 871/36.)

Žalobník domáhal sa žalobou na žalovanom spoločensťve platenia dôchodku, ktorý mu ušiel preto, že ho neprihlásilo k penzijnému po-

*) Srovn.: Úr. sb. č. 1127, 2532 (III).

isteniu na dobu, po ktorú bol u neho zamestnaný. Proti tejto žalobe bránilo sa žalované spoločenstvo medzi iným tým, že bolo služebnou povinnosťou žalobníka prihlasovanie všetkých zamestnancov k penzijnému poisteniu a mal sa preto sám k poisteniu prihlásiť.

Všetky tri stolice žalobu zamietly. Najvyšší súd z týchto

dôvodov:

V svojom usnesení zo dňa 3. decembra 1935, č. j. Rv III 1124/34, vypovedal Najvyšší súd, že v prípade, keby zodpovedalo pravde tvrdenie žalovaného spoločenstva, že žalobník ako tajomník družstva mal na starosti prihlášky k penzijnému poisteniu a preca seba neprihlásil, nebol by žalobný nárok po práve. Podľa tohoto právneho názoru Najvyššieho súdu nezodpovedá zamestnateľ za následky neprihlásenia zamestnaca k penzijnému poisteniu, keď sa zamestnanec sám neprihlásil, hoci prihlasovanie všetkých zamestnancov k penzijnému poisteniu bolo jeho služebnou povinnosťou, zamestnateľ nie je však sprostý tejto zodpovednosti, keď zamestnanec nevyhovel jeho príkazu, aby sa k penzijnému poisteniu prihlásil, ak vybavovanie prihlášok nebolo jeho služebnou povinnosťou. Odvolacím súdom zistená okolnosť, že žalobník nevyhovel úprave predsedníctva spoločenstva, aby sa k penzijnému poisteniu prihlásil, nestačí preto k zamietnutiu žalobného nároku.

Odvolací súd však zistil aj to, že tajomník družstva vykonáva všetku kancelársku administratívnu prácu, najmä všetky prihlášky a odhlášky k nemocenskému a penzijnému poisteniu, a že žalobník seba preca neprihlásil. Keď odvolací súd došiel k tomuto zisteniu na základe výpovedi svedka Eugena G., ktorý udal, že jeho povinnosťou ako tajomníka je konať prihlášky a odhlášky k penzijnému a nemocenskému poisteniu, a na základe výpovedi svedka Mórica P., ktorý vypovedal, že to bolo aj povinnosťou žalobníka, je tento záver logický, lebo tým, že Eugen G., neskoršie zvolený stály tajomník spoločenstva, mal povinnosť vybavovať prihlášky k penzijnému poisteniu, sú podporované údaje svedka Mórica P., že táto povinnosť bola uložená aj žalobníkovi, ktorý v dobe predchádzajúcej zastával dočasne miesto tajomníka spoločenstva.

Námietka dovolacej žiadosti, že podľa § 197 zák. č. 259/1924 Sb. z. a n. je celé vedenie správy spoločenstva povinnosťou starostu, a že preto vybavovanie prihlášok nemôže byť platne prenesené na tajomníka, najmä nie na dočasne vymenovaného kancelárskeho úradníka, akým bol žalobník, je podvrátená ustanovením 4, odst. 7, cit. §u, podľa ktorého môžu byť vedením kancelárskych prác — ku ktorým patrí tiež vybavovanie prihlášok k penzijnému poisteniu — poverené spoľahlivé osoby s primeraným vzdelaním.

Okolnosť, že žalobník účinkoval u spoločenstva len ako kancelárska sila a že nemal vymedzený obor pôsobnosti, v ktorom by samostatne rozhodoval, a že nemal ani zmocnenia k tomu, aby spoločenstvo zastu-

poval a v mene jeho konal, nevylučuje, že žalobník bol služebne poverený vybavovaním prihlášok k penzijnému poisteniu a to nevyvracia ani dopis z 21. februára 1934, v ktorom žalované spoločenstvo sdeľuje právnenému zástupcovi žalobníka, že žalobníka neprihlásilo, lebo nepodliehal penzijnému poisteniu.

Neporušil preto odvolací súd formálne právo, keď pominul dokazovanie navrhované žalobníkom na tieto — pre riešenie sporu nerozhodné — okolnosti.

Čís. 15977.

I. Neplatnosti úmluvy podľa § 5 zák. č. 314/1920 Sb. z. a n. nevšíma si súd z úradnej povinnosti. Tejto môže sa dovolávať len dlžník.

II. Osoba, ktorá prijímala plnenie na základe úkonu relatívne neplatného, je bezolstnou prijímateľkou len do tej doby, kým nemusí počítať s tým, že toto plnenie bude museť vrátiť.

(Rozh. z 2. marca 1937, Rv III 892/36.)

Žalobník uzavrel so žalovanou 12. októbra 1931 dohodu, pojatú do verejnonotárskej listiny, podľa ktorej svolil, aby celé jeho odpočívne požitky, prislúchajúce mu od mesta K., boli vyplácané žalovanej. V spore C III 639/34 domáhal sa na žalovanej, aby právo na jeho odpočívne požitky bolo obmedzené na $\frac{2}{3}$; tejto žalobe bolo vyhovené. Žalobou, o ktorú teraz ide, domáhal sa žalobník, aby mu žalovaná z odpočívnych požitkov, ktoré jej boli už vyplatené, $\frac{1}{3}$ vrátila.

Súd I. stolice žalobe čiastočne vyhovel, odvolací súd rozsudok súdu I. stolice zmenil a žalobu zamietol.

Najvyšší súd rozsudok odvolacieho súdu rozviazal a tomuto súdu uložil, aby ďalej pojednával a znova rozhodol.

Dôvody :

V tomto spore úlohou súdu bolo riešiť len otázku, či žalovaná má žalobníkovi vrátiť tú časť na minulosť prevzatých odpočívnych požitkov žalobníkových, ktoré jej tento prepustil dohodou z 12. októbra 1931 proti ustanoveniam § 5 zákona č. 314/1920 Sb. z. a n. Podľa tohoto §u úmluvy, ktoré sa priečia ustanoveniam §§ 1 až 3 cit. zákona, sú neplatné. Otázkou je, či táto neplatnosť je absolútna alebo relatívna. V prvom prípade šlo by o úkon neplatný (negotium nullum), u ktorého právny účinok úkonu po práve nemôže nastať, v druhom prípade tento účinok síce nastane, avšak strana môže ho zrušiť zbavením úkonu platnosti. V tomto prípade ide o napádateľný úkon (negotium rescissibile). Z ustanovenia § 5 cit. zák., podľa ktorého exekúcia alebo zaisťovacie úkony povolené proti týmto ustanoveniam (§§ 1 až 3 cit. zák.) majú byť na návrh dlžníkov zrušené, ide najavo, že tejto neplatnosti nemá si súd všimnúť z moci úradnej, že sa jej nemôže dovolávať ktokoľvek,